

TAVASZIDÉZŐ

CSILLAGOSÉGBOLT PARKOK

FOTÓK: NOVÁK RICHÁRD

A csillagoségbolt park címet az 1988-ban alakult Nemzetközi Sötét Égbolt Szövetség (*International Dark-Sky Association – IDA*) adja. A szervezet célja a figyelem felhívása a fényszennyezés veszélyeire, és az egyre kevesebb sötét (vagy elterjedtebb néven csillagos) égbolt megőrzése. A jelölt területnek – amely lehet az állam vagy magánszemély birtokában is – kiemelkedően jó minőségű éjszakai égbolttal kell rendelkeznie (a fényszennyezés mértékét és az égitestek láthatóságát szigorú szabályok írják elő). A park kezelési tervében meghatározó szerepet kell kapnia az égbolt védelmének – többek között felelős világítási politikával –, valamint lehetőséget kell biztosítani az éjszakai látogatásra.

Csillagles a Bükki Nemzeti Parkban

Az égbolt állapota alapján arany, ezüst és bronz besorolást kaphatnak a csillagoségbolt parkok.

Az első parkot 2006-ban hozták létre az Egyesült Államokban. Európában először 2009-ben került sor a megtisztelő cím odaítélésére, amellyel – egy skóciai parkkal egy időben – a **Zselici Tájvédelmi Körzet** büszkélkedhetett. 2015-ben a park területén egy multifunkcionális komplexumot adtak át. A csillagvizsgálóban 8 méter átmérőjű, vetítőkupolás planetárium található, az épületen kívül tanösvények és információs pontok segítik a tájékozódást. Naponta többször csillagászati bemutatón, heti rendszerességgel esti távcsöves bemutatón vehetnek részt a látogatók.

2011-ben a **Hortobágyi Nemzeti Park** kapta meg a címet. A Hortobágy feletti égbolton csaknem kétezer fénypont látható, szemben a nagyvárosok néhány tucatjával. Emellett a terület a nemzetközi madárvonulási útvonalak metszéspontjában fekszik, így a madárvilág megfigyelésére is lehetőségük nyílik az érdeklődőknek.

A legfiatalabb hazai csillagoségbolt park a **Bükki Nemzeti Parkban** található. A címet 2017 júniusában nyerte el – ezüst fokozattal. A szervezett programok között szerepel éjszakai tanösvénybejárás, holdfogyatkozás vagy éppen hullócsillag megfigyelése, valamint távcsöves csillagászati bemutató és vetített képes előadás, ahol a látogatók fekvé is megcsodálhatják a csillagképeket.